Capítol I

L'Emma Woodhouse, agraciada, intel·ligent i rica, amb una llar confortable i de caràcter alegre, reunia en la seva persona algunes de les benaurances de la vida, i havia viscut gairebé vint-i-un anys en aquest món sense que res l'angoixés ni la turmentés gaire.

Era la petita de les dues filles d'un pare molt afectuós i benèvol i, com a conseqüència del casament de la seva germana, havia fet de mestressa de la casa pairal des de ben jove. La mare havia mort feia massa temps perquè ella tingués més que un record vague de les seves carícies, i l'havia substituïda una dona excel·lent com a institutriu que no li havia donat pas gaire menys afecte del que hauria tingut amb una mare.

Feia setze anys que la senyoreta Taylor era a la família Woodhouse i, més que institutriu, era una amiga i s'estimava molt totes dues filles, però especialment l'Emma. Entre elles dues hi havia una intimitat de germanes. Ja abans que la senyoreta Taylor hagués deixat d'exercir el càrrec oficial d'institutriu, el seu caràcter bondadós li havia impedit imposar gaire control; i ara que l'ombra de l'autoritat ja feia temps que s'havia extingit, vivien juntes com a amigues, molt unides, i l'Emma feia el que li venia de gust; valorava molt el criteri de la senyoreta Taylor, però es regia sobretot pel seu.

Ben mirat, els mals reals de la situació de l'Emma eren que podia anar massa a la seva i una certa tendència a ser una mica massa creguda: heus aquí els defectes que amenaçaven d'aigualir les seves moltes alegries. El perill, però, en aquella època era tan imperceptible que de cap manera es podia considerar una desgràcia.

Va arribar l'infortuni —un infortuni benigne—, però no pas en la forma d'un sentiment desagradable. La senyoreta Taylor es va casar. La

pèrdua de la senyoreta Taylor va ser la primera cosa que li va causar desconsol. Va ser el dia del casament de la seva estimada amiga que l'Emma es va sumir per primera vegada en pensaments tristos persistents. Un cop acabada la boda, quan els nuvis van ser fora, el pare i ella van sopar sols, sense cap perspectiva que una tercera persona els animés aquell vespre llarg. El pare es va disposar a fer una becaina havent sopat, com de costum, i ella no va poder fer res més que quedar-se pensant en el que havia perdut.

Aquell esdeveniment prometia tota la felicitat per a la seva amiga. El senyor Weston era un home amb una personalitat impecable, de bona posició, edat adequada i tracte agradable. L'Emma sentia certa satisfacció quan pensava en el sentiment amistós, abnegat i generós amb què ella sempre havia desitjat i fomentat aquell prometatge; però era una situació trista. Sentiria l'absència de la senyoreta Taylor cada hora, cada dia. Recordava la seva bondat de tots aquells anys —setze anys de bondat i d'afecte—, les coses que li havia ensenyat i com jugaven des que ella tenia cinc anys, com s'havia dedicat amb totes les forces a fer un vincle amb ella i a entretenir-la en la salut, i com l'havia cuidada durant les diferents malalties de la infantesa. Li tenia un gran deute de gratitud, però la intimitat que havien tingut durant els últims set anys, la igualtat entre totes dues i l'absoluta falta de reserves que hi havia hagut des de després del matrimoni de la Isabella, quan s'havien quedat soles l'una amb l'altra, era un record encara més tendre i més entranyable. Havia sigut una amiga i una companya com poca gent té: intel·ligent, instruïda, pràctica, delicada, coneixedora dels costums de la família, preocupada per tots els seus assumptes, i especialment interessada en l'Emma, en cada una de les seves diversions, en tots els seus projectes —una amiga a qui podia confiar qualsevol pensament tal com se li acudia, i que li tenia tanta estimació que no li trobava cap defecte.

¿Com el portaria, aquell canvi? Era veritat que la seva amiga només se n'anava a viure a mitja milla de casa seva, però l'Emma era conscient

que hi havia una gran diferència entre una senyora Weston que només vivia a mitja milla i una senyoreta Taylor a casa. I amb totes les seves virtuts, tant naturals com domèstiques, ara l'Emma corria perill de patir solitud espiritual. Estimava el pare de tot cor, però no era un bon interlocutor. No podien tenir bones converses, ni racionals ni de per riure.

L'inconvenient de la diferència d'edat (i el senyor Woodhouse no s'havia casat jove) s'agreujava amb el caràcter i els costums del pare; com que havia sigut hipocondríac tota la vida, i no havia tingut activitat mental ni física, era un vell, més per com es comportava que pels anys que tenia; i si bé a tot arreu l'estimaven pel seu bon cor i pel seu tarannà afable, no es distingia gens pels seus talents.

La seva germana, tot i que relativament poc allunyada pel matrimoni, ja que vivia a Londres, només a setze milles, quedava fora de l'abast diari de l'Emma. I haurien de passar molts llargs vespres d'octubre i novembre a Hartfield, a dures penes, fins que arribés Nadal amb la visita de la Isabella, el seu marit i la canalla, que omplirien la casa i li tornarien a oferir companyia agradable.

A Highbury, un veïnat gran i molt habitat que quasi era un poble, al qual, de fet, pertanyia Hartfield —malgrat els prats i els matollars apartats, i el nom diferent—, no hi trobava gent que estigués a la seva altura. Els Woodhouse eren la família de més renom. Tothom els respectava. L'Emma tenia molts coneguts a la contrada, ja que el seu pare es captenia amb correcció amb tothom, però no n'hi havia cap que ella pogués acceptar com a substitut de la senyoreta Taylor ni durant unes quantes hores. Era un canvi trist, i l'Emma no feia res més que sospirar, i desitjar coses impossibles, fins que el pare es va despertar i va haver d'estar alegre per força. L'estat d'ànim del pare necessitava suport.

Fragment d'*Emma*, de Jane Austen, traducció de Marta Pera Cucurell, col·lecció Club Victòria, Viena Edicions, novembre del 2026.